

ธรรมาภิบาลของข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากร พื้นที่กาฬสินธุ์

The Good Governance of the Government Officers and Employees in the Revenue Office, Kalasin Province

วิทวัส เพชรภาพ / Wittawat Pedkhan

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ / Kasetsart University, Thailand

วัชรินทร์ ชาญศิลป์ / Vacharin Chansilp

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ / Kasetsart University, Thailand

E-mail: fsocvrc@ku.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับธรรมาภิบาลของข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ 2) เพื่อเปรียบเทียบธรรมาภิบาลของข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับธรรมาภิบาลกับธรรมาภิบาลของข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ ตัวอย่างที่วิจัย คือ ข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ จำนวน 92 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์มีความรู้เกี่ยวกับธรรมาภิบาล อยู่ในระดับมาก และข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ มีระดับธรรมาภิบาล อยู่ในระดับมาก สำหรับการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ที่มีอายุต่างกัน จะมีธรรมาภิบาลแตกต่างกัน ส่วนข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ที่มีเพศ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ประเภทบุคลากร อัตราเงินเดือน และระยะเวลาการปฏิบัติงานต่างกัน จะมีธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกัน และพบว่า ความรู้เกี่ยวกับธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์กับธรรมาภิบาลของข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์

คำสำคัญ: ธรรมาภิบาล, ข้าราชการ, พนักงาน, สำนักงานสรรพากร

Abstract

The objectives of the research were 1) to study the level of the good governance of the government officers and employees in the Revenue office, Kalasin Province, 2) to compare the good governance of the government officers and employees in the Revenue Office, Kalasin Province according to their personal factors, and 3) to study the relationship between the knowledge of the good governance and the good governance of the government officers and employees in the Revenue Office, Kalasin Province. The sample size composed of 92 in the government officers and employees in the Revenue Office, Kalasin Province personnel by proportional stratified sampling. Data were collected by a questionnaire. Data were analyzed by

a statistical software. Statistical tools used for data analysis were Percentage, Mean, Standard Deviation, t-test, One-Way ANOVA, and Pearson's Product Moment Correlation was at the 0.05 level of significance. The results of the research found that the government Officers and employees in the Revenue Office, Kalasin Province of the official had knowledge of the good governance was at high level. The good governance of the government Officers and employees in the Revenue Office, Kalasin Province was at high level. The hypothesis testing revealed that the difference of age of the government Officers and employees in the Revenue Office, Kalasin Province caused the difference of their good governance. Whereas gender, educational level, marriage status, list of the personnel, rate of salary, and period of performance of the government Officers and employees in the Revenue Office, Kalasin Province caused no difference of their good governance. However, knowledge of the good governance had relationship with the the good governance of government Officers and employees in the Revenue Office, Kalasin Province.

Keywords: Good Governance, Officers, Employees, Revenue Office

บทนำ

ธรรมาภิบาล หรือ Good Governance เป็นแนวคิดของธนาคารโลก (World Bank) ที่นำมากำหนดเป็นเงื่อนไขการให้กู้เงินกับประเทศในซีกโลกใต้เพื่อแก้ปัญหาให้แก่ประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศในแถบละตินอเมริกาและแอฟริกาที่กู้เงินจากธนาคารโลก แต่ไม่สามารถหาเงินมาชำระคืนได้ เนื่องจากความไร้ประสิทธิภาพและการทุจริตคอร์รัปชันของรัฐบาลในประเทศธนาคารโลกให้ความหมายของธรรมาภิบาล หรือ Good Governance ว่าเป็นลักษณะและวิถีทางของอำนาจที่ได้ถูกใช้ไปในการจัดการทรัพยากรทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เพื่อการพัฒนาโดยเป็นการใช้อำนาจทางการเมืองเพื่อบริหารกิจการบ้านเมือง รวมถึงการให้บริการสาธารณะที่มีประสิทธิภาพ มีความยุติธรรม และมีกระบวนการทางกฎหมายที่เป็นอิสระ มีฝ่ายบริหารที่โปร่งใส มีระบบราชการที่เคารพสิทธิของประชาชน มีฝ่ายนิติบัญญัติที่มีความรับผิดชอบ มีสื่อมวลชนที่เป็นเสรี (นฤมล ทับจุมพล, 2546: 61)

ในประเทศไทย แนวคิดธรรมาภิบาล เริ่มใช้กันอย่างแพร่หลาย หลังจากที่ประเทศไทยประสบกับภาวะเศรษฐกิจใน ปี พ.ศ.2540 ทำให้ประเทศไทยต้องกู้ยืมเงินจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) เป็นผลให้ประเทศไทยต้องรับแนวคิดธรรมาภิบาล หรือ Good Governance ของธนาคารโลกมาใช้ด้วย (บวรศักดิ์ อุวรรณโณ, 2542: 17) จากเหตุการณ์วิกฤตเศรษฐกิจที่ไทยต้องเผชิญดังกล่าว มีส่วนทำให้เกิดกระแสของการปฏิรูปประเทศไทยในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการปฏิรูประบบราชการ การลดบทบาทภาครัฐโดยการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นมากขึ้น ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในวงการเมือง ราชการ และส่วนท้องถิ่น กลายเป็นประเด็นที่คนให้ความสนใจมากขึ้น จนเกิดกระแสของการรณรงค์ต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน

สาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ประเทศไทยนำแนวคิดธรรมาภิบาลมาใช้ในระบบราชการ คือ การลดปัญหาการคอร์รัปชันโดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วม เพราะแนวคิดธรรมาภิบาล เป็นแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ และส่งเสริมการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารประเทศ ให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลสามารถตรวจสอบการบริหารงานของรัฐบาลได้ ทำให้เกิดความโปร่งใส ด้วยเหตุนี้แนวคิดธรรมาภิบาล จึงปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 อันถือเป็นรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน ส่งเสริมให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม มีการบัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนเพิ่มกลไก การตรวจสอบการใช้อำนาจอย่างชอบธรรมและมีประสิทธิภาพของระบบการเมืองและระบบราชการ มีการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารบ้านเมืองมากขึ้น ถือได้ว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 ได้วางรากฐานของ ธรรมาภิบาลไว้อย่างครบถ้วน อาทิ ด้านการบริหารจัดการที่กำหนดให้ยึดประโยชน์สาธารณะของประชาชนทุกภาคส่วนในสังคม ด้านโครงสร้างและกระบวนการได้มีการเพิ่มภาคประชาสังคมเข้าสู่

โครงสร้างการจัดการของรัฐบาลและเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งในระดับชาติ ระดับท้องถิ่นและระดับชุมชน (นพพล สุรนครินทร์, 2547: 2)

องค์การเป็นหน่วยงานทางสังคมอย่างหนึ่ง เป็นที่รวมตัวกันของสมาชิกซึ่งมาร่วมกันทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ สมาชิกขององค์การนับเป็นทรัพยากรของบุคคลที่มีความสำคัญที่สุดในแต่ละองค์การ เพราะทรัพยากรบุคคลในทุกระดับขององค์การเป็นเสมือนจักรกลหรือกลไกสำคัญ ที่จะดำเนินกิจกรรมต่างๆ ขององค์การให้บรรลุวัตถุประสงค์

องค์การของรัฐ ข้าราชการถือเป็นกลไกสำคัญยิ่งในการบริหารประเทศ เช่น การดำเนินการ ป้องกันประเทศ การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน การเตือนภัยและการป้องกันสาธารณภัย การปกป้องคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมของประเทศ การนำนโยบายสู่การปฏิบัติจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย แต่สิ่งหนึ่งที่สำคัญคือประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการ การที่ข้าราชการซึ่งเป็นสมาชิกขององค์การระบบราชการจะสามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้นั้น นอกจากต้องคำนึงถึงความรู้ความสารถของข้าราชการเหล่านั้นแล้ว สิ่งที่ต้องคำนึงถึงประการสำคัญคือ ทำอย่างไรที่จะทำให้ข้าราชการเหล่านั้นมีความรู้สึกว่าเป็นเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของตนเองสอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์การ อันจะทำให้เกิดแรงบันดาลใจในการที่จะทุ่มเท ทั้งกำลังกายและกำลังใจในการทำงาน เกิดความจงรักภักดี มีความผูกพันต่อองค์การซึ่งแสดงออกทั้งในด้านพฤติกรรมและจิตใจ เช่น พร้อมที่จะเสียสละเวลาอุทิศกายใจของตนเพื่องาน และหน่วยงานของตนโดยไม่มีใครบังคับ เกิดขึ้นเองภายในจิตใจของตนนั้น นับว่าเป็นการแสดงให้เห็นถึงความยึดมั่นที่จะอยู่กับองค์การ เพื่อการทำงานและพยายามทำทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อประโยชน์ขององค์การ

กรมสรรพากร (The Revenue Department) เป็นส่วนราชการระดับกรม สังกัดกระทรวงการคลังที่เริ่มก่อตั้งในสมัยรัชกาลที่ 5 เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ.2433 ซึ่งมีหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีจากฐานรายได้และฐานการบริโภคภายในประเทศ ตามประมวลรัษฎากร และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นรายได้ให้รัฐบาล เพื่อนำมาใช้จ่ายพัฒนาประเทศ ได้แก่ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม ภาษีมูลค่าเพิ่ม อากรแสตมป์ และอากรรั้งนกนางแอ่น นอกจากนั้นยังพิจารณาปรับปรุงตัวบทกฎหมาย และระบบการบริหารจัดเก็บภาษีเพื่อส่งเสริมการออม การลงทุนและการแข่งขันในการผลิตและการส่งออกกับนานาประเทศ ตลอดจนสร้างความเป็นธรรมในการกระจายรายได้ และเสริมสร้างความสมัครใจในการเสียภาษี และยังทำความตกลงระหว่างประเทศเพื่อจัดการเก็บภาษีซ้ำซ้อนระหว่างกัน เพื่อสนับสนุนการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ

สภาพปัญหาภายในองค์กร คือ 1) บุคลากรของหน่วยงานสรรพากรส่วนใหญ่เป็นผู้มีความรู้ความสามารถมีประสบการณ์ด้านการปฏิบัติงานในหน้าที่เป็นอย่างดี แต่ยังไม่สามารถนำมาปรับใช้ในการให้บริการแก่ประชาชนผู้เสียภาษีและไม่สามารถถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์ที่มีอยู่แก่บุคคลอื่นได้เต็มตามศักยภาพของบุคลากรแต่ละคน ซึ่งจะสามารถกระทำได้หากได้รับการส่งเสริมหรือพัฒนาที่ดีและอย่างต่อเนื่อง และ 2) การปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บภาษีของกรมสรรพากรต้องใช้ข้อมูลประกอบกฎหมาย ระเบียบและแนวปฏิบัติซึ่งมีเป็นจำนวนมาก ดังนั้นหน่วยงานจึงจำเป็นต้องพัฒนาบุคลากรในเชิงปฏิบัติงานจริง และบริหารจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ(Knowledge Management) โดยนำความรู้ประสบการณ์จากบุคลากรอาวุโสมารวบรวมเป็นหมวดหมู่ และให้สอนงานแก่บุคลากรรุ่นใหม่เพื่อให้บริการแก่ประชาชนอย่างเหมาะสมและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

สภาพปัญหาภายนอกองค์กร คือ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานสรรพากร ด้านการให้บริการแก่ประชาชนเกี่ยวกับการรับชำระภาษี การให้คำแนะนำปรึกษาด้านภาษีอากร และบริการอื่นๆ เป็นภาพลักษณ์ที่ไม่ดีต้องรอนานในการรับบริการ การให้บริการมิได้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ทำให้เกิดปัญหาการร้องเรียนด้านพฤติกรรมบริการให้บริการของเจ้าหน้าที่อยู่เสมอ

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำธรรมชาติของปัญหาที่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากแนวคิดธรรมชาติของสถาบัน และนักวิชาการต่างๆ เพื่อให้เหมาะสม และสอดคล้องกับบริบทของการศึกษาครั้งนี้ อันประกอบไปด้วย 6 หลัก คือ หลักนิติ

ธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า ใช้เป็นกรอบในการศึกษา โดยมุ่งหวังที่จะนำผลการวิจัยครั้งนี้เป็นข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาและปรับปรุงการนำธรรมาภิบาลมาใช้ของข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

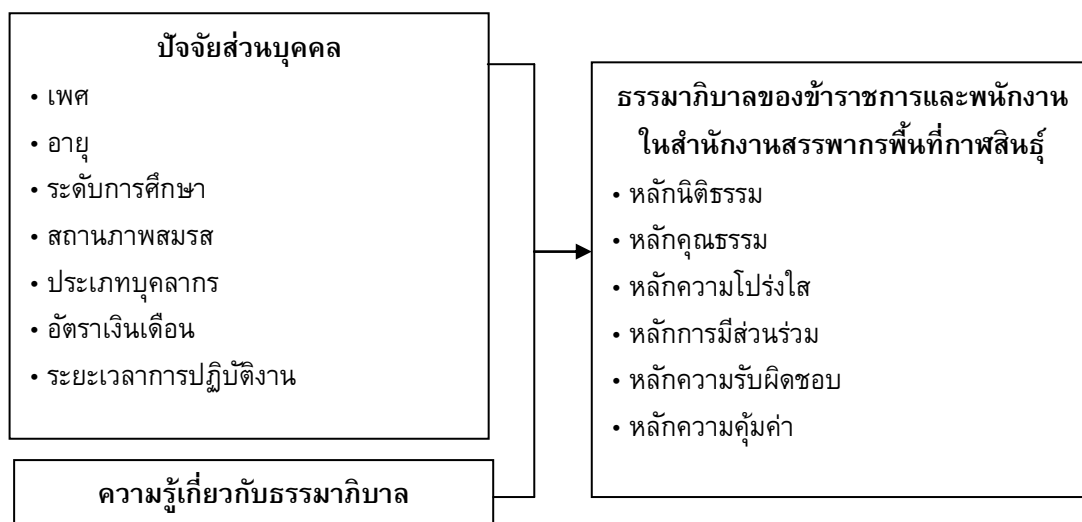
1. เพื่อศึกษาระดับธรรมาภิบาลของข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์
2. เพื่อเปรียบเทียบธรรมาภิบาลของข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับธรรมาภิบาลกับธรรมาภิบาลของข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการตรวจเอกสาร แนวคิด และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล และความรู้เกี่ยวกับธรรมาภิบาล โดยศึกษาจากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับตัวแปรที่ส่งผลทำให้ธรรมาภิบาลที่แตกต่างกัน และ ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับธรรมาภิบาล ส่วนตัวแปรตาม คือ ธรรมาภิบาลของข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ โดยนำแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของธรรมาภิบาลของสุทธิชัย ปัญญโรจน์ (2553) มาประยุกต์ใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

วิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ด้วยวิธีการเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยตัวอย่าง คือ บุคลากรในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ ประกอบด้วย ข้าราชการและพนักงาน จำนวนทั้งสิ้น 118 คน ใช้วิธีการคำนวณตามสูตรของ วิลลิก รัฐฉัตรานนท์ (2555: 135) ได้ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 92 คน โดยการสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการแบบแบ่งชั้นภูมิ จำแนกตามตำแหน่ง โดยดำเนินการเก็บข้อมูลในช่วงเดือนในช่วงเดือนเมษายน พ.ศ.2558 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าสถิติร้อยละ

ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคลของข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์

ผลการวิจัย พบว่า ตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 69.6 และเพศชาย ร้อยละ 30.4 ตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 30-45 ปี ร้อยละ 68.5 รองลงมา คือ อายุมากกว่า 45 ปีขึ้นไป ร้อยละ 26.1 ตัวอย่างส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 82.6 รองลงมา คือ ต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 13.0 ตัวอย่างส่วนใหญ่สมรสแล้ว ร้อยละ 55.4 และโสด/หย่า/หม้าย ร้อยละ 44.6 ตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นข้าราชการ ร้อยละ 78.3 และพนักงาน ร้อยละ 21.7 ตัวอย่างส่วนใหญ่มีอัตราเงินเดือน 15,001-25,000 บาท ร้อยละ 55.4 รองลงมา คือ อัตราเงินเดือน 25,001 บาทขึ้นไป ร้อยละ 33.7 และตัวอย่างส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานมากกว่า 15 ปีขึ้นไป ร้อยละ 40.2 รองลงมา คือ ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 5-15 ปี ร้อยละ 43.5

ความรู้เกี่ยวกับธรรมาภิบาลของข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์

โดยภาพรวม ตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับธรรมาภิบาล อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 0.95) โดยประเด็นที่มีความรู้มากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 1.00) มี 6 ข้อ คือ ข้อ 1 ธรรมาภิบาล หมายถึง การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ข้อ 6 องค์ประกอบธรรมาภิบาล ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า เป็นต้น ข้อ 7 หลักนิติธรรม ได้แก่ การปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ โดยถือว่าเป็น การปกครองภายใต้กฎหมาย โดยจะต้องคำนึงถึงความเป็นธรรมและความยุติธรรม รวมทั้งมีความรัดกุมและรวดเร็ว ข้อ 8 หลักคุณธรรม ได้แก่ การยึดมั่นในเรื่องความถูกต้องดีงาม การส่งเสริมให้มีจริยธรรม และคุณธรรมของทุกภาคส่วนสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ด้วยความมีระเบียบวินัย ข้อ 9 หลักความรับผิดชอบ ได้แก่ การตระหนักในสิทธิและหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจ ปัญหา การบริหารจัดการ การกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา และเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง และข้อ 10 หลักความคุ้มค่า ได้แก่ การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม รองลงมา คือ ข้อ 4 การนำธรรมาภิบาลมาใช้ในหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้ประชาชนเกิดความเชื่อถือศรัทธาว่าปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับการทุจริต คอร์รัปชันของหน่วยงานภาครัฐจะลดลง (ค่าเฉลี่ย = 0.99) และประเด็นที่ตัวอย่างมีความรู้น้อยที่สุด คือ ข้อ 2 ธรรมาภิบาลเป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคมรัฐภาคธุรกิจ เอกชน และภาคประชาชน (ค่าเฉลี่ย = 0.74)

ธรรมาภิบาลของข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์

โดยภาพรวม ตัวอย่างมีระดับธรรมาภิบาล อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.83) หมายความว่า ตัวอย่างนำธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์อย่างสม่ำเสมอ โดยด้านที่มีระดับการใช้สูงที่สุด คือ ด้านหลักความโปร่งใส (ค่าเฉลี่ย = 4.09) รองลงมา คือ ด้านหลักคุณธรรม (ค่าเฉลี่ย = 4.05) และด้านที่มีระดับการใช้น้อยที่สุด คือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม (ค่าเฉลี่ย = 3.16)

ผลการทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบสมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ที่มีอายุต่างกัน จะมีธรรมาภิบาลแตกต่างกัน ส่วนข้าราชการและพนักงาน ในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ที่มีเพศ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ประเภทบุคลากร อัตราเงินเดือน และระยะเวลาการปฏิบัติงานต่างกัน จะมีธรรมาภิบาล ไม่แตกต่างกัน และพบว่า ความรู้เกี่ยวกับธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์กับธรรมาภิบาลของข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์

ตารางที่ 1 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ค่า นัยสำคัญ ทางสถิติ	ผลการทดสอบสมมติฐาน	
		เป็นไปตาม สมมติฐาน	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน
ปัจจัยส่วนบุคคล			
เพศ	0.455		✓
อายุ	0.038	✓	
ระดับการศึกษา	0.495		✓
สถานภาพสมรส	0.446		✓
ประเภทบุคลากร	0.356		✓
อัตราเงินเดือน	0.531		✓
ระยะเวลาการปฏิบัติงาน	0.081		✓
ความรู้เกี่ยวกับธรรมาภิบาล	0.001	✓	

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง “ธรรมาภิบาลของข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์” สามารถอธิบายผลการทดสอบสมมติฐาน ได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน จะมีธรรมาภิบาลแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.1 ข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ที่มีเพศต่างกัน จะมีธรรมาภิบาลแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ที่มีเพศต่างกัน จะมีธรรมาภิบาล ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ ทั้งเพศชายและเพศหญิงสามารถปฏิบัติหน้าที่การจัดเก็บภาษีอากรอย่างถูกต้องและเป็นธรรม และสามารถปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่งของทางราชการอย่างเคร่งครัด ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้จึงพบว่า ข้าราชการและพนักงาน ในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ที่มีเพศต่างกัน จะมีธรรมาภิบาล ไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วนิดา เทพชุม (2550) ได้วิจัยเรื่องการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลในทรรณะพนักงานส่วนตำบล อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง ผลการวิจัยพบว่า พนักงานส่วนตำบล อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุงที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยของ ศศิวิมล อินทะวงษ์ (2550) ได้วิจัยเรื่องความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบลที่มีต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า พนักงานส่วนตำบลที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยของ ชื่นกมล กุมารสิทธิ์ (2553) ได้วิจัยเรื่องสภาพการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร ผลการวิจัยพบว่า ครูสายปฏิบัติการสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหารที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหารไม่แตกต่างกัน และผลการวิจัยของ สุชาติ ล้ออุไร (2557) ได้วิจัยเรื่องการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 3 (ภาคเหนือ) จังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า

พนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 3 (ภาคเหนือ) จังหวัดลพบุรีที่มีเพศต่างกัน มีการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.2 ข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ที่มีอายุต่างกัน จะมีธรรมาภิบาลแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ที่มีอายุต่างกัน จะมีธรรมาภิบาล แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี และอายุ 30-45 ปี มีธรรมาภิบาล น้อยกว่า ข้าราชการและพนักงาน ในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ที่มีอายุมากกว่า 45 ปีขึ้นไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ที่มีอายุมากกว่า 45 ปีขึ้นไป เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่าข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี และอายุ 30-45 ปี จึงสามารถให้ความช่วยเหลือ คำแนะนำ แก่บุคลากรที่ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้จึงพบว่า ข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ที่มีอายุต่างกัน จะมีธรรมาภิบาลแตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วนิดา เทพชุม (2550) ได้วิจัยเรื่องการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลในทรรณะพนักงานส่วนตำบล อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง ผลการวิจัยพบว่า พนักงานส่วนตำบล อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุงที่มี อายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยของ ศศิวิมล อินทะวงษ์ (2550) ได้วิจัยเรื่องความคิดเห็นของ พนักงานส่วนตำบลที่มีต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า พนักงานส่วนตำบลที่มีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย แต่ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เสริม เกื้อสงฆ์ (2551) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครตรัง ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครตรัง ที่มีอายุต่างกัน มีการใช้หลักธรรมาภิบาลต่างกัน ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีการใช้หลักธรรมาภิบาลต่างกัน และผลการวิจัยของ สุชาติ ล้ออุไร (2557) ได้วิจัย เรื่องการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 3 (ภาคเหนือ) จังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า พนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 3 (ภาคเหนือ) จังหวัดลพบุรีที่มีอายุต่างกัน มีการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.3 ข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน จะมีธรรมาภิบาลแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน จะมีธรรมาภิบาล ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ทั้งที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี การศึกษาระดับปริญญาตรี และการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี สามารถวางแผนการปฏิบัติงานเพื่อการบริหารงานจัดเก็บภาษีอากรให้เป็นไปตามนโยบาย แผนงาน และเป้าหมายของสำนักงานสรรพากร และสามารถนำหลักนิติธรรมมาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน โดยยึดผลประโยชน์ของทางราชการและประชาชนเป็นหลัก ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้จึงพบว่า ข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน จะมีธรรมาภิบาล ไม่แตกต่าง ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชื่นกมล กุมารสิทธิ์ (2553) ได้วิจัยเรื่องสภาพการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร ผลการวิจัยพบว่า ครูสายปฏิบัติการสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหารที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหารไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วนิดา เทพชุม (2550) ได้วิจัยเรื่องการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในทรรณะพนักงานส่วนตำบล อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง ผลการวิจัยพบว่า พนักงานส่วนตำบล อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุงที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ

การปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน และผลการวิจัยของ สุชาติ ล้ออุไร (2557) ได้วิจัยเรื่องการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 3 (ภาคเหนือ) จังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า พนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 3 (ภาคเหนือ) จังหวัดลพบุรีที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกัน แต่ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เสริม เกื้อสังข์ (2551) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครตรัง ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครตรัง ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการใช้หลักธรรมาภิบาลต่างกัน ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีการใช้หลักธรรมาภิบาลต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.4 ข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน จะมีธรรมาภิบาลแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน จะมีธรรมาภิบาล ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ทั้งที่เป็นโสด/หย่า/หม้าย และสมรสสามารถปฏิบัติหน้าที่การจัดเก็บภาษีอากรอย่างเท่าเทียมกัน ไม่มีการเลือกปฏิบัติ และสามารถปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา โดยคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้จึงพบว่า ข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน จะมีธรรมาภิบาล ไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุชาติ ล้ออุไร (2557) ได้วิจัยเรื่องการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 3 (ภาคเหนือ) จังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า พนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 3 (ภาคเหนือ) จังหวัดลพบุรีที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ คุณาสิน หอยนกกง (2553) ได้วิจัยเรื่องการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามความคิดเห็นพนักงานส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง ผลการวิจัยพบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.5 ข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ที่มีประเภทบุคลากรต่างกัน จะมีธรรมาภิบาลแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ที่มีประเภทบุคลากรต่างกัน จะมีธรรมาภิบาล ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์สามารถปฏิบัติหน้าที่กับประชาชนด้วยความเสมอภาคและเป็นธรรม และสามารถปฏิบัติหน้าที่โดยยึดมั่นในความถูกต้อง มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชน ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้จึงพบว่า ข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ที่มีประเภทบุคลากรต่างกัน จะมีธรรมาภิบาล ไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับผลการวิจัยของนันทนา อุทธิภัก (2555) ได้วิจัยเรื่องความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลตำบลที่มีต่อการบริการงานตามหลักธรรมาภิบาลเทศบาลตำบลบึงเลืง อำเภอยะยงดี จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า พนักงานเทศบาลตำบลที่มีประเภทบุคลากรต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริการงานตามหลักธรรมาภิบาลเทศบาลตำบลบึงเลืง อำเภอยะยงดี จังหวัดร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.6 ข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ที่มีอัตราเงินเดือนต่างกัน จะมีธรรมาภิบาลแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ที่มีอัตราเงินเดือนต่างกัน จะมีธรรมาภิบาล ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ที่มีอัตราเงินเดือนน้อยกว่า 15,001 บาท อัตราเงินเดือน 15,001-25,000 บาท และอัตราเงินเดือน 25,001 บาทขึ้นไป มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อพัฒนาการดำเนินการของสำนักงานสรรพากรพื้นที่ และยินดีให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติงานทุกขั้นตอน ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้จึงพบว่า ข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ที่มีอัตราเงินเดือนต่างกัน จะมีธรรมาภิบาล ไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุชาติ ล้ออุไร (2557) ได้วิจัยเรื่องการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

เขต 3 (ภาคเหนือ) จังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า พนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 3 (ภาคเหนือ) จังหวัดลพบุรีที่มีอัตราเงินเดือนต่างกัน มีการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.7 ข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานต่างกัน จะมีธรรมาภิบาลแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานต่างกัน จะมีธรรมาภิบาล ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี ระยะเวลาการปฏิบัติงาน 5-15 ปี และระยะเวลาการปฏิบัติงาน มากกว่า 15 ปีขึ้นไป สามารถปฏิบัติงานสอดคล้องกับพันธกิจของกรมสรรพากรเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากรและประชาชน และมีความกระตือรือร้นที่จะแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชน ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้จึงพบว่า ข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานต่างกัน จะมีธรรมาภิบาล ไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชื่นกมล กุมารสิทธิ์ (2553) ได้วิจัยเรื่องสภาพการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร ผลการวิจัยพบว่า ครูสายปฏิบัติการสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหารที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหารไม่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ คุณาสิน หอยนกกง (2553) ได้วิจัยเรื่องการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามความคิดเห็นพนักงานส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง ผลการวิจัยพบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง ที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์กับธรรมาภิบาลของข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ความรู้เกี่ยวกับธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์กับธรรมาภิบาลของข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ส่งเสริมให้ข้าราชการและพนักงานมีความรู้เกี่ยวกับธรรมาภิบาล จึงทำให้ข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์สามารถนำความรู้เกี่ยวกับธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้จึงพบว่า ความรู้เกี่ยวกับธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์กับธรรมาภิบาลของข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิติธร เพชรกันหา (2550) ได้วิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง “ธรรมาภิบาลของข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์” พบว่า ข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ได้นำธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ แต่ยังมีบางประเด็นที่ควรปรับปรุง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะเพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการนำธรรมาภิบาลมาใช้ของข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. จากผลการวิจัย พบว่า ตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับธรรมาภิบาลเป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคม รัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชน และการบริหารงานในรูปแบบของธรรมาภิบาลนั้น จะเน้นที่การเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง มั่นคง น้อยกว่าประเด็นอื่น ดังนั้น สำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ควรส่งเสริมให้ข้าราชการและพนักงาน

ตระหนักและเห็นความสำคัญของธรรมาภิบาลมากยิ่งขึ้น โดยการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อกระจายเสียง สื่อบุคคล เป็นต้น

2. จากผลการวิจัย พบว่า ตัวอย่างนำธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วมมาใช้ในการปฏิบัติงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์เป็นบางครั้ง ดังนั้น สำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ข้าราชการและพนักงานนำธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วมมาใช้ในการปฏิบัติงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์มากยิ่งขึ้น โดยการเปิดโอกาสให้ข้าราชการและพนักงานมีส่วนร่วมในการกำหนดยุทธศาสตร์ของสำนักงานสรรพากร การประชุมเพื่อพัฒนาการดำเนินการของสำนักงานสรรพากร รวมทั้งการแก้ไขปัญหาของสำนักงานสรรพากร เป็นต้น นอกจากนี้ สำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ปลูกจิตสำนึกองค์กรให้แก่ข้าราชการและพนักงาน

ข้อเสนอการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาถึงปัจจัยอื่นๆ ที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับธรรมาภิบาล เช่น บรรยากาศองค์การ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ความเครียดในการปฏิบัติงาน เป็นต้น เพื่อจะได้นำปัจจัยเหล่านั้นไปปรับปรุงให้สอดคล้องกับธรรมาภิบาลของข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์
2. ควรขยายขอบเขตเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาให้กว้างขึ้น นอกเหนือจากการใช้แบบสอบถาม เช่น การสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกประกอบกับข้อมูลเชิงปริมาณ เพื่อให้ทราบปัญหาและอุปสรรคของธรรมาภิบาลของข้าราชการและพนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์ได้ตรงจุดมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- คุณาสิน หอยนกกง. 2553. การปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามความคิดเห็นพนักงานส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารทั่วไป, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชื่นกมล กุมารสิทธิ์. 2553. "สภาพการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร." วารสารบัณฑิตวิทยาลัยพิชญทรรศน์ 5 (1): 25-32.
- นพพล สุรณัฏฐ์. 2547. การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชน จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นฤมล ทับจุมพล. 2541. "แนวคิดและวาทะกรรมว่าด้วยธรรมรัฐแห่งชาติ." ใน พุทธิสถาน ชุมพล. (บรรณาธิการ). การจัดการปกครอง **Good Governance**. กรุงเทพฯ: คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, หน้า 15-31.
- นันทนา อุทรักษ์. 2555. ความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลตำบลที่มีต่อการบริการงานตามหลักธรรมาภิบาลเทศบาลตำบลบึงเล็ด อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- นิติธร เพชรกันหา. 2550. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. 2542. การสร้างธรรมาภิบาล. กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน.
- วนิดา เทพชุม. 2550. การปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลในทรรณะพนักงานส่วนตำบล อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วัลลภ รัฐนิตรานนท์. 2555. วิธีและเทคนิคในการวิจัยทางรัฐศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: ทองกมล.

- ศศิวิมล อินทะวงษ์. 2550. ความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบลที่มีต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุชาติ ล้ออุไร. 2557. การปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 3 (ภาคเหนือ) จังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทั่วไป, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สุทธิชัย ปัญญโรจน์. 2553. เครือข่ายศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเรือน การบริหารเวลา. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้าฐานข้อมูลการเมืองพลเมือง.
- เสริม เกื้อสงฆ์. 2551. การศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครตรัง. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.